

hvis Nøgtelsen nemlig skulde have til Følge, at Byen kun paa en kummerlig Maade vil kunne bestaae eller næsten gaae tilgrunde. Det forekommer mig ogsaa, at ligeoverfor en saa fattig Commune bør Rigsdagen ikke vise sig mindre liberal, end Regjeringen har været det ved det Forslag, den har fremlagt. Jeg troer, at de Fleste ville erkjende, at af alle Samfundsclasser ere vistnok Fiskerne den, som er mindst heldig stillet, idet det er meget sjældent, at en Fisker, selv med et meget stort Besvær og Fare kan erhverve Mere end det Nødvendigte; men ligeoverfor en Commune, som for en Deel bestaaer af denne Samfundsclassse, forekommer det mig ganske vist, at Rigsdagen bør være saa mild som muligt; det maa erindres, at det Tab, Staten vil lide ved at vedtage Regjeringens Forslag, ikke vil være saa stort som det, den vil lide, naar Byen efterhaanden hensygnes, hvilket jo vil medføre for Staten et temmelig betydeligt Tab i flere Retninger. Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse uden nogen som helst Forandring.

Sponeck: Jeg beklager meget, at jeg i denne Sag skal være nødsaget til efter min Overbevisning at fremtræde med et særligt Votum og med et Forslag, der afviger fra, hvad der er fremkommet fra Fleertallet i Udvalget. Forskjellen imellem Fleertallets og Mindretallets Anskuelse i denne Sag er imidlertid ikke saa stor, som den i første Dieblit kunde synes, og navnlig er den ikke saa stor, at der i mindste Maade er nogen Fare for, at man i denne Forskjel kan søge nogen Berettigelse til at erklære, at Fleertallets Forslag vil frelse Byen Søby, medens denne vil gaae tilgrunde, hvis Mindretallets Forslag skulde blive antaget. Det fremgaaer af Udvalgets Betænkning, at Alle vi, som have været Medlemmer af Udvalget, dele den Anskuelse, at Søby Commune befinder sig i en betrængt Tilstand, og at det er ønskeligt, at man kommer den til Hjælp, ligesom tilvisse Ingen af os — heller ikke jeg — har haft den Anskuelse, at man skal komme Byen til Hjælp med en saa utilstrækkelig Undersøttelse, at det vilde medføre dens Undergang som Kjøbstad.

Det være mig tilladt foreløbig at gjøre opmærksom paa, at den Forskjel, der bestaaer mellem Fleertallet og mig, som udgjør Mindretallet, væsentlig er en Gradsforskjel. Vi ere overeensstemmende med Hensyn til de Grunde, der lede os, og vi ere ligeledes enige i Henseende til det Resultat, vi ønske, nemlig at komme en trængende Commune til Hjælp; det er kun med Hensyn til Graden af de Midler, som i saa Henseende kunne ansees nødvendige og hensigtsmæssige, at der bestaaer en Forskjel. De ærede Medlemmer, der udgjøre Fleertallet i Udvalget, have anseet det for nødvendigt at gaae saa vidt, som det er foreslaaet i Regjeringsudkastet, nemlig at slaae en Streg over hele den Communen og Havnekasen paahvilende Gjæld til Statskassen til et samlet Beløb af omtrent 64,000 Rd., hvorimod Mindretallets Forslag gaaer ud paa, at man kun skal estergive saa Meget af Gjælden, som i sin Tid maa antages at have fundet en uhenigtsmæssig Anvendelse, uden at jeg her forresten skal gaae ind paa nærmere at undersøge, i hvilken Grad det moralske Ansvar for denne uhenigtsmæssige Anvendelse falder paa Communen selv, eller i hvilken Grad den falder paa Regjeringen og dens tilhørvhavende Embedsmand, som skulde have vaaget over saadanne Anlægs Udførelse. Det Væsentligste er, at det kan ansees for givet, at de 36,000 Rd., som ere anvendte paa den seneste Udbidelse af Havnen, for en stor Deel maae ansees for tabte, og i alt Fald kun at kunne faae en deelvis Betydning, hvis man endvidere nu anvender adskillige Tusinde Rigsbaler paa at give Havnen en anden Retning med Benyttelse af, hvad der af de udsørte Arbejder maastee ikke er aldeles forkasteligt under saadanne forandrede Forhold. Ved første Behandling var jeg tilbøjelig til slet ikke at stemme for nogen Estergivelse, men at lade den hele Gjæld henstaae paa samme Maade, som jeg nu har bragt i Forslag med Hensyn til de 25,000 Rd. Ved at overveie Sagen med mine ærede Deeltagere i Udvalget er jeg dog kommen et Skridt videre, idet jeg nemlig troer at kunne forsvare at tilraade, at man estergiver den Deel af Gjælden, som jeg har betegnet paa den Maade, jeg nylig tillod mig at gjøre det, men derimod